

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

«ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ»

студентки 2 курсу, групи 2-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Воротнюк Марія Олександрівна

Керівник: д. держ. упр., проф. Лазор О. Д.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	5
1.1. Визначення юридичної відповідальності державних службовців	5
1.2. Види юридичної відповідальності	8
1.3. Правові норми та законодавство, що регулює юридичну відповідальність державних службовців	11
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	13
2.1. Порушення юридичної відповідальності державними службовцями: приклади та наслідки	13
2.2. Роль антикорупційних органів та судової системи в контролі за юридичною відповідальністю державних службовців	19
РОЗДІЛ 3. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В ДЕРЖАВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	23
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27

ВСТУП

Державні службовці є ключовими фігурами в системі публічного управління та державного апарату. Вони виконують різноманітні обов'язки, що безпосередньо впливають на життя громадян та функціонування держави в цілому. Однак, з великою владою, наданою їм суспільством, приходить і велика відповідальність.

Актуальність теми: юридична відповідальність державних службовців в Україні відіграє важливу роль в контексті сучасної політичної та соціальної динаміки. Після Революції Гідності 2014 року та наступних змін у владі України, було виражено загальні сподівання щодо реформування державного управління, боротьби з корупцією та забезпечення прозорості та відповідальності державних службовців перед громадськістю. У цьому контексті вивчення юридичної відповідальності державних службовців стає надзвичайно важливим завданням.

Ступінь вивчення проблеми: юридична відповідальність державних службовців є досить поширеною темою досліджень, вона досліджується вченими в галузі конституційного, адміністративного, трудового та кримінального права. Серед вітчизняних дослідників слід виділити В. Б. Авер'янова, В. М. Біла-Тіунову, О. В. Захаренко, Ю. О. Мельник. Крім того, питання юридичної відповідальності державних службовців розглядаються в багатьох наукових статтях, підручниках та навчальних посібниках з конституційного, адміністративного, трудового та кримінального права.

Метою роботи є розкриття особливостей та видів юридичної відповідальності державних службовців в Україні.

Для досягнення мети необхідно виконати наступні **завдання:**

- визначити об'єкт та предмет дослідження юридичної відповідальності державних службовців в Україні;
- проаналізувати основні нормативно-правові акти та законодавство, що регулюють юридичну відповідальність державних службовців;

- проаналізувати практичні приклади порушень юридичної відповідальності державних службовців в Україні;
- дослідити методи контролю та механізми виконання юридичної відповідальності.

Для досягнення поставлених завдань, в даній роботі будуть використані такі **методи дослідження:**

- аналіз нормативно-правових актів та судової практики.
- порівняльний аналіз іноземного досвіду.
- використання статистичних даних і досліджень в цій галузі.
- експертний аналіз.

Об'єкт дослідження : публічна служба.

Предмет дослідження: юридична відповідальність державних службовців.

Структура роботи: вступ, три розділи , п'ять підрозділів , висновок та список використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Під час дослідження даної теми було встановлено, що юридична відповідальність державних службовців в Україні настає виключно за винне, протиправне діяння – правопорушення. Юридична відповідальність державних службовців має свої специфічні особливості порівняно з юридичною відповідальністю пересічних громадян України.

Мета юридичної відповідальності державних службовців – підвищення законності; захист прав та інтересів фізичних та юридичних осіб; запобігання злочинності серед державних службовців.

За всі правопорушення, що вчиняються на державній службі, законодавчо передбачається застосування: дисциплінарної, матеріальної, цивільної, адміністративної та кримінальної відповідальності.

Для врегулювання проблемних питань юридичної відповідальності державних службовців запропоновано прийняття нормативно-правових актів, що визначають проблемні питання в цій сфері.

З вище зазначеного слід зробити висновок про те, що юридична відповідальність є одним і важливих елементів правового статусу державного службовця. Інститут юридичної відповідальності доволі різноманітним, оскільки державні службовці не залежно від посади та статусу можуть бути притягнені до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, цивільної та кримінальної відповідальності. Застосування до державного службовця одного з видів відповідальності – це вже одна з підстав говорити про те, що він не виконує або не належним чином виконує свої службові обов'язки і як наслідок, застосування одного з видів відповідальності.

В загальному вигляді юридична відповідальність державних службовців – це міра державного примусу, яка врегульована та закріплена у дисциплінарно-правових нормах чинного законодавства наприклад, обов'язків, які потрібно виконувати державному службовцю, а у разі їх невиконання чи неналежного виконання можуть настати негативні наслідки у формі наприклад, дисциплінарної, адміністративної,

кримінальної відповідальності, яка може настати з факту вчинення правопорушення чи злочину державним службовцем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грищук А.Б. Загальнотеоретичні аспекти відповідальності державних службовців. *Збірник «науковий вісник ужну. Серія «право»*. 2022. С. 233-238.
URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/08/40.pdf> (дата звернення: 10.10.2023).
2. Система електронного забезпечення навчання ЗНУ. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/712177/mod_resource/content/1/Тема%201%20Загальна%20хар-ка%20юрид.відповід-ті%20держ%20службовців.pdf (дата звернення: 13.10.2023)
3. Види юридичної відповідальності та їх характеристика. *Studies*. URL: <https://studies.in.ua/teorija-derzhavy-ta-prava-lekcii/4407-vidi-yuridichnoyi-vdpovdalnost-ta-yih-harakteristika.html> (дата звернення: 15.11.2023)
4. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
5. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 25.10.2023)
6. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 5.04.2001 №2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 25.10.2023)
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X.
URL: https://kodeksy.com.ua/kodeks_ukraini_pro_administrativni_prapoporushennya.htm (дата звернення: 27.10.2023)
8. Кодекс Адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення: 29.10.2023)
9. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Tex> (дата звернення: 29.10.2023).
10. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text> (дата звернення: 30.10.2023).

- 11.Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 30.10.2023).
- 12.Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. Територіальні органи ДПС у Луганській області. URL:<https://lg.tax.gov.ua/diialnist/zapobigannya-proyavam-koruptsii-/informatsiyni-materiali/print-424502.html> (дата звернення: 30.10.2023).
- 13.Роз'яснення щодо порядку застосування до державних службовців дисциплінарних стягнень від 15.09.2017. URL: <https://nads.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d4/bdb/ab7/5d4bdbab7c19c689952003.pdf> (дата звернення: 03.11.2023)
- 14.14.Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 07.11.2023)
- 15.Яка відповідальність посадових осіб та працівників за порушення законодавства про охорону праці? Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/faq/iaka-vidpovidalnist-posadovykh-osib-ta-pratsivnykiv-za-porushennia-zakonodavstva-pro-okhoronu-pratsi/> (дата звернення: 10.11.2023).
- 16.Правові засади та практичні аспекти запобігання корупції : Лекційні матеріали до тренінгового навчального курсу для працівників державних органів та посадових осіб місцевого самоврядування. URL: <https://www.spfu.gov.ua/userfiles/files/%D0%9> (дата звернення: 10.11.2023).
- 17.Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора : Наказ Генерального прокурора від 05.03.2020 № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення: 10.11.2023)
- 18.Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / За заг. ред. Тимощука В.П., Школика А.М. – К.: Конус-Ю, 2007. – 735 с.